

B2-páholy

Mostantól, ha blues-koncertre akarok menni, szívverésem jambikusságát tovább fokozni a robbanásig, egy galériába fogok járni. Nem is akárhova, egyenesen Leányfalura, ahol eleink közül sok művésznagyság múlatta az időt, pihentette elfáradt tagjait, ennek utána lehet nézni... Van Leányfalun ugyanis egy remek galéria, amelyben rendre jobbnál jobb kiállítások rendeződnek, és nyílnak meg, holott maga a galéria egyetlen, nem túl nagy teremből áll. Szóval, van itt egy – művészetbarátok által nagyon is számon tartott – galéria, melyet két igazán, de nem is igazán, inkább őszintén, ez talán megfelelőbb szó a képtárukhoz fűződő viszonyukra, lelkes ember vezet. Egyiküket Varga Borinak hívják (talán Borbála az igazi neve, de így még sosem hallottam szólítani őt senki által, ami azért jelent valamit), másikat Kováts Kristófnak. A galériát Aba-Novákról nevezték el, nem véletlenül. Azt nem tudom, hogy Aba-Novák Vilmos élt-e Leányfalun, megkérdezhetném, utána is nézhetnék, de nem teszem, s nem lustaságból vagyok ebben tudatlan; azt viszont tudom, hogy az unokája itt élt a családjával, és él itt a feleségével a gyermeik kiröpte után is, egy Dunára lefutó kertű házban. Az unokát ugyanis Kováts Kristófnak hívják, akinek Varga Bori a felesége. Mondhatjuk, családi vállalkozás ez a galéria, családi vállalkozás a javából, de a szókapcsolatban nem a családira helyezném a hangsúlyt, hanem a vállalkozásra. Mert ahhoz, hogy időről időre jobbnál jobb kiállításokat rendezzenek meg az egy-termes kiállítóhelyen, sok minden kell. Hogy ők legyenek a meghívók, a tervezők, a szervezők, a szállítók, a falra felszögezők, posztamensre rápakolók, a rendezvényeken a videókészítők, a büfések, esemény előtt nyilván a berendezők, esemény után feltehetően a takarítók is – ők. Ha tévedek sem tévedhetek sokat. Ez, kérem, vállalás, ami méltó a névadóhoz, a nagyapához, *aki kisgyerekkorát a Krisztinavárosban élte, már korán kezdett járni az ócskapiacra, ahol rajzeszközöket vásárolt*, illetve aki a húszas évek végén *Fonó Lajossal társulva Norma néven festőeszköz-készítő üzemet létesített*, magyarán, maga is folyamatosan vállalkozott.

Ha személyesre fordíthatom a szót, nekem van valami hallgatag közöm ehhez a galériához, melynek hangos formáját/oldalát/verzióját csak a közelmúltban volt módom megismerni. Kiállításokat nyitottam meg itt, először talán, évekkel ezelőtt, a könyvművészeknek – akik sajátos köztest képviselnek könyvészet és képzőművészet között –, ezt követte egy nagy huzatú festő, Kárpáti Tamás kiállítás-megnyitása, míg a közelmúltban Aba-Novák Judit festményei előtt állva beszélhettem, aki nem más, mint a nagynevű festő lánya, K. Kristóf édesanyja, kiben épp az erős apai művészi jelenlét tette (remélhetőleg nem véglegesen, bár Aba-Novák Judit sajnos már nem él) zárójelbe – a művészt. Na meg még valami, ami nem *csak úgy valami*: a Kováts-Varga páros pár évvel ezelőtt kiadott egy méreteit tekintve is hatalmas albumot Aba-Novák Vilmos – Zalán Tibor címmel, melyben a korszakos mester 17 grafikai lenyomata található, ezekhez csatlakozik tizenhét versem. (A könyv árát, mert háromezrézer forinthez közelít, meg sem merem említeni...)

Ilyen történések és előzmények birtokában szédelegtünk ki egy közelmúlt borongós hétköznapon Csilla feleségemmel és Mária barátnónkkal Leányfalura, meghallgatni a Gepárd Retardieu triót az aprócska kiállítóteremben, mely egy korábbi szentendrei héttagú csapatból (Vasárnap déli) kiszakadt darabka ... De milyen darabka! Malomsoky Szabolcs billentyűs, Cseli Tamás gitáros és Borbély Péter énekes-herflis a blues legkifinomultabb formáját játssza, kongeniálisan. Szól itt Clapton, meg van itt B. B. King.

De felhangzik a bluesosított Neil Young, sőt még Janis Joplin is, bluesra hangszerelve. A hangulat fényes, mert azzá teszi a nagyszerűen és pontosan lüktető zene, a folyosóra nyitott apró terem zsúfoltsága. Bori asszony lilahagymás zsíroskenyereket osztogat szünetben a résztvevőknek, és vörösbort töltöget mellé. Nekem, aki megjárta Chicago blues-kocsmáit, hallgatta Rose mama csehójában a Rolling Stones-szal is együtt játszó SugarBlue-t, vagy a Blues Etceterában az erősen szíven ütő Albert Kinget, nekem azért valami nagyon hiányzott innen. Mégpedig az erősen sózott pattogatott kukorica (hogy ne mondjunk már mindig popcorn!), és rá a hideg sörök. Azon kívül minden a helyén volt. A fejek és felsőtetek együtt ringtak a zene ütemére, az énekes hangja fekete és friss volt, mint a forró reggeli kávé...!

Hogy miért mondtam most el mindezt? Mert hogy vannak már helyek, végre, vannak prima helyek nálunk is! És ez egy ilyen hely! De mert nem Budapest szívében romkocsmáskodik, jazzkocsmáskodik, blueskocsmáskodik, hanem „csak” egy galéria az útmentén, Leányfalu magasságában, aligha fognak róla sokan és sokat írni. Én most írok. Mert írni erről vállalkozás is, érdemes is, kötelesség is valamelyest! Ének a betérőkért...

Zalán Tibor

E számunk szerzői

3-64. oldal

Bakonyi Péter (1949) – író, újságíró, szociológus, dramaturg, Budapest

Balázs Géza (1959) – nyelvész, néprajzkutató, egyetemi tanár, Budapest

Borsos Miklós (1906–1990)

Csörsz Rumen István (1974) – irodalomtörténész, régizénész, szerkesztő, Budapest

Fenyvesi Félix Lajos (1946) – költő, újságíró, Budapest

Filep Tamás Gusztáv (1961) – kisebbségkutató és művelődéstörténész, Budapest

Szalai Lajos (1947) – nyelvész, műfordító, Budapest

Szalay Lajos (1909–1995)

Szentmártoni Szabó Géza (1950) – irodalomtörténész, Budapest

Takács János (1912–2013) – evangélikus lelkész

Zalán Tibor (1954) – költő, író, drámaíró, Budapest